

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РАКЕТНО-КОСМІЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ
ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені ОЛЕСЯ ГОНЧАРА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора коледжу

22 жовтня 2026 року № 156-ОС

**ПОЛІТИКА ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У
ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РАКЕТНО-КОСМІЧНОГО
МАШИНОБУДУВАННЯ ДНІПРОВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ім. О. ГОНЧАРА»**

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою коледжу

від "21" жовтня 2026 р.

Протокол № 2

Дніпро
2026

ЗМІСТ

1	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2	КЕРІВНІ ПРИНЦИПИ	6
3	ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	7
4	ЕТИКА ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	8
5	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА КОНТРОЛЬ	9
6	ПОРЯДОК ДЕКЛАРУВАННЯ ТА ЦИТУВАННЯ МАТЕРІАЛІВ, СТВОРЕНИХ ШІ СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	10

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Головною метою Політики використання штучного інтелекту (далі Політика) є етична та відповідальна інтеграція технологій штучного інтелекту (далі– ШІ/АІ) в усі сфери діяльності Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» (далі– Коледж) задля створення середовища, де інновації та академічна доброчесність взаємодоповнюються.

Коледж визнає ШІ/АІ потужним інструментом, здатним трансформувати освітній процес, поглибити наукові дослідження та оптимізувати управлінські процеси. Водночас ми усвідомлюємо виклики, пов'язані з етикою, оригінальністю та розвитком ШІ/АІ.

Політика покликана встановити чіткі, прозорі та справедливі рамки, які дозволять спільноті Коледжу впевнено використовувати переваги ШІ/АІ, мінімізуючи ризики та зберігаючи найвищі стандарти академічної культури.

Мета політики: встановлення прозорих і чесних рамок етичного та відповідального застосування інструментів ШІ для підвищення якості фахової освіти, розвитку цифрових компетентностей здобувачів та захисту академічної доброчесності.

1.1. Ключові завдання Політики.

1.1.1. Сприяння інноваціям та підвищенню якості освіти.

Заохочувати викладачів до впровадження сучасних методик викладання з використанням ШІ/АІ для персоналізації навчання, аналізу великих даних та автоматизації рутинних завдань.

Створити умови для здобувачів освіти, щоб вони могли використовувати ШІ/АІ як інструмент для поглибленого аналізу, моделювання педагогічних процесів та розвитку цифрових навичок, що вимагаються ринком праці.

1.1.2. Забезпечення та захист академічної доброчесності.

Чітко розмежувати етичне, допоміжне використання ШІ/АІ від плагіату та академічного шахрайства.

Встановити прозорі правила застосування та декларування використання ШІ/АІ, щоб забезпечити чесність оцінювання та зберегти цінність оригінальної інтелектуальної праці.

Сформувати в Коледжі культуру відповідальності, де кожен користувач усвідомлює, що фінальна відповідальність за точність, достовірність та висновки лежить на людині, а не на алгоритмі ШІ/АІ.

1.1.3. Підготовка конкурентоспроможних фахівців.

Озброїти здобувачів освіти знаннями та практичними навичками етичного та ефективного застосування ШІ/АІ у їхній майбутній професійній діяльності. Розвивати у здобувачів освіти критичне мислення, креативність, уміння ставити

правильні запити (промпт-інжиніринг) та аналізувати результати, надані ШІ/АІ.

1.1.4. Встановлення чітких та зрозумілих правил.

Надати всім учасникам освітнього процесу зрозумілі інструкції щодо того, що є дозволеним, а що – забороненим у використанні ШІ/АІ.

Визначити процедури розгляду спірних ситуацій та відповідальність за порушення встановлених правил.

1.1.5. Захист даних та інформаційна безпека.

Підвищувати обізнаність учасників освітнього процесу щодо ризиків, пов'язаних із передачею конфіденційної, службової чи персональної інформації публічним ШІ/АІ-системам.

Встановити чіткі заборони щодо використання непублічних даних Коледжу в зовнішніх ШІ/АІ-платформах.

1.1.6. Сфера застосування.

Ця Політика є обов'язковою для виконання та поширюється на всіх без винятку учасників освітнього процесу Коледжу незалежно від їхнього статусу, посади, форми навчання чи умов праці.

Політика охоплює будь-яку діяльність, що здійснюється в межах Коледжу, із використанням його ресурсів (включаючи комп'ютерні мережі, програмне забезпечення та обладнання) або стосується освітнього, наукового чи адміністративного процесу Коледжу, незалежно від фізичного місцезнаходження.

Положення цієї Політики поширюються:

- на здобувачів освіти усіх форм навчання: денної, заочної, дуальної; осіб, що отримують додаткові освітні послуги; при виконанні всіх видів навчальних завдань: курсових робіт (проєктів), дипломних робіт (проєктів), рефератів, есе, лабораторних та практичних робіт, звітів із практики, самостійних завдань, контрольних заходів та будь-яких матеріалів, що подаються для оцінювання. При підготовці наукових статей, тез доповідей, аналітичних матеріалів, звітів про дослідження та будь-яких інших наукових робіт;

- на педагогічних працівників – при розробці навчально-методичних матеріалів, у процесі викладання та оцінювання знань здобувачів, а також у власній науковій та публікаційній діяльності;

- на адміністративний та допоміжний персонал: співробітників усіх структурних підрозділів, включаючи бібліотеку та інші підрозділи;

- при виконанні службових обов'язків, підготовці документів, аналітичних звітів, комунікаційних матеріалів та будь-якої іншої діяльності, де можуть бути застосовані інструменти ШІ/АІ.

Територіальна та технологічна сфера застосування:

Політика діє незалежно від того, де фізично знаходиться користувач (в аудиторії, гуртожитку, вдома, іншому місці) та які пристрої він використовує

(коледжанські комп'ютери, особисті ноутбуки, смартфони, інші гаджети, якщо його діяльність пов'язана з навчанням, дослідженнями або роботою в Коледжі).

Усі члени академічної спільноти Коледжу зобов'язані ознайомитися з положеннями цієї Політики та неухильно їх дотримуватися. Незнання правил не звільняє від відповідальності за їх порушення.

1.2.Визначення термінів.

Терміни в цій Політиці вживаються в такому значенні:

Штучний інтелект (ШІ/AI). – широка галузь комп'ютерних наук, що займається створенням систем, здатна виконувати завдання, які традиційно вважаються прерогативою людської інтелекту. У контексті цієї Політики, термін «ШІ» охоплює, але не обмежується такими технологіями:

- машинне навчання: алгоритми, що дозволяють системам навчатися на основі даних без прямого програмування;
- обробка природної мови: технології, що дозволяють комп'ютерам розуміти, інтерпретувати та генерувати людську мову;
- комп'ютерний зір: технології для аналізу та інтерпретації візуальної інформації (зображень, відео).

Генеративний ШІ(AI) – специфічний підвид ШІ, що фокусується на створенні нового, оригінального контенту, який не існував раніше, на основі аналізу величезних масивів даних для його навчання. Генеративний ШІ/AI створює контент у відповідь на запит користувача (промпт).

Приклади інструментів:

- текстові моделі: ChatGPT (OpenAI), Gemini (Google), Copilot (Microsoft), Llama (Meta);
- моделі для генерації зображень: Midjourney, DALL·E, Stable Diffusion. Моделі для роботи з кодом: GitHub Copilot, CodeWhisperer.

У контексті цієї Політики саме використання генеративного ШІ/AI потребує особливої уваги та регулювання через його здатність створювати контент, який може бути помилково виданий за власну роботу людини.

Академічна доброчесність (у контексті використання ШІ/AI) – це ключовий етичний принцип, що передбачає чесне та відповідальне використання інструментів ШІ в освітній та науковій діяльності. Він означає, що здобувач освіти або дослідник використовує ШІ/AI як допоміжний інструмент для покращення власної роботи, а не як виконавця. Кінцевий продукт (текст, аналіз, висновки, код) є результатом власної інтелектуальної праці, критичного осмислення та перевірки автором— людиною. Автор несе повну відповідальність за точність, достовірність, етичність та оригінальність представлених матеріалів, навіть якщо для їх створення частково використовувався ШІ/AI. Будь-яке значне використання ШІ/AI (особливо

генеративного) є прозоро задекларованим згідно з правилами, встановленими цією Політикою.

Промпт – це вхідний запит, команда або питання, яке користувач надає моделі ШІ/АІ для отримання відповіді або генерації контенту. Якість та точність результату, отриманого від ШІ, значною мірою залежить від якості та деталізації пром프트. Плагіат з використанням ШІ Це форма академічного шахрайства, що полягає у представленні контенту (тексту, коду, зображень, ідей), повністю або значною мірою згенерованого ШІ/АІ, як власної оригінальної роботи без належного зазначення та визнання ролі інструменту. Це прирівнюється до традиційного плагіату і є грубим порушенням академічної доброчесності.

2. КЕРІВНІ ПРИНЦИПИ

Ця Політика ґрунтується на фундаментальних принципах, що визначають філософію Коледжу щодо інтеграції ШІ/АІ та слугують моральним та етичним компасом для всіх членів академічної спільноти Коледжу при взаємодії з технологіями ШІ/АІ.

2.1. Принцип академічної доброчесності «ШІ/АІ– інструмент, а не автор».

Суть. ШІ/АІ розглядається як потужний допоміжний інструмент, подібний до калькулятора, пошукової системи чи статистичного програмного забезпечення. Він може допомагати, аналізувати, структурувати, але не може замінити власне мислення, критичний аналіз та оригінальну роботу студента чи науковця.

Застосування. Будь-яка робота, що подається для оцінювання, повинна відображати особисті знання, розуміння та інтелектуальні зусилля автора. Використання ШІ/АІ для генерації готових рішень, які видаються за власні, є прямим порушенням цього принципу.

2.2. Принцип відповідальності «Ви відповідаєте за результат».

Суть. Користувач несе повну і виняткову відповідальність за перевірку, редагування та кінцевий зміст будь-якого матеріалу, створеного за допомогою ШІ/АІ, враховуючи те, що алгоритми ШІ/АІ можуть генерувати помилки, неточності, упереджену інформацію або навіть неетичний контент.

Застосування. Кожен здобувач освіти і працівник Коледжу зобов'язаний критично оцінювати та верифікувати інформацію, отриману від ШІ/АІ, перш ніж її використовувати. Посилання на «помилку ШІ/АІ» не є виправданням для подання неякісної, недостовірної або плагіатної роботи.

2.3. Принцип прозорості «Декларуйте своє використання».

Суть. Відкритість щодо використання інструментів є ключовою для підтримки довіри в академічному середовищі. Приховування факту використання ШІ/АІ у випадках, де це впливає на оцінку оригінальності та самостійності роботи, може розглядатися як недоброчесна практика.

Застосування. Спільнота Коледжу зобов'язується чесно та чітко декларувати

використання генеративного ШІ/АІ відповідно до встановлених правил. Ця прозорість дозволяє викладачам адекватно оцінити внесок здобувача освіти та сприяє чесній академічній дискусії.

2.4. Принцип інноваційності та освітньої цінності «Вивчайте, а не уникайте».

Суть. Коледж не прагне заборонити технології майбутнього. Навпаки, ми заохочуємо конструктивне та креативне вивчення можливостей ШІ/АІ для покращення якості освіти та набуття навичок, що є затребуваними на сучасному ринку праці.

Застосування. Коледж підтримує ініціативи викладачів щодо інтеграції ШІ в навчальні плани, розробку завдань, що розвивають «промпт інжиніринг» та навички критичної оцінки. Здобувачам освіти рекомендується експериментувати з ШІ/АІ в дозволених межах для розширення та забезпечення ефективності засвоєння знань, оптимізації освітнього процесу.

2.5. Принцип конфіденційності та безпеки «Захищайте дані».

Суть. Дані є цінним активом. Передача конфіденційної інформації (персональних даних, неопублікованих досліджень, звітів, службової документації) у публічні хмарні системи ШІ/АІ створює серйозні ризики витоку та несанкціонованого використання.

Застосування. Усім членам академічної спільноти Коледжу суворо заборонено завантажувати в загальнодоступні моделі ШІ/АІ будь-яку інформацію, що не є публічною. Для роботи з чутливими даними необхідно використовувати лише ті інструменти, які були офіційно затверджені та перевірені Інформаційно-обчислювальним центром.

3. ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Штучний інтелект є сучасним інструментом, тому розглядається коледжем як можливість для вдосконалення академічної діяльності, оскільки інструменти ШІ/АІ можуть бути допоміжними засобами для підтримки навчання та викладання, для покращення наукової діяльності та автоматизації адміністративних процесів в Коледжі.

3.2. ШІ/АІ може бути використано педагогічними (науково-педагогічними) працівниками для вдосконалення освітнього процесу в таких напрямках:

3.2.1. Створення персоналізованих освітніх траєкторій для здобувачів освіти на основі їх індивідуальних потреб та успішності.

3.2.2. Використання ШІ/АІ для автоматизації рутинних завдань, таких як пошук літератури та аналіз даних.

3.2.3. Аналізу та оцінювання виконаних робіт здобувачами фахової передвищої освіти за допомогою антиплагіатних систем.

3.2.4. Пошуку нових ідей для формування практичних завдань відповідно до

профілю спеціальності.

3.2.5. Автоматизованої перевірки граматики, структури, стилю власних письмових робіт.

3.3.ШІ/АІ може бути використано для підтримки освітнього процесу здобувачами фахової передвищої освіти в напрямках:

3.3.1. Організації самостійного навчання, розвитку навичок письма, вдосконалення стилю висловлювання та розширення лексичного запасу.

3.3.2. Проведення дискусій, обговорення та аналізування ідей «співрозмовника».

3.3.3. Створення мультимедійних матеріалів (презентацій, відео, зображень та ін.).

3.3.4. Аналізу великих обсягів даних у власних дослідженнях та ін.

4. ЕТИКА ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

4.1.Всі співробітники та здобувачі освіти у Коледжі підписують Декларацію про дотримання академічної доброчесності в своїй професійній діяльності, яка в тому числі містить інформацію про використання технологій ШІ/АІ.

4.2.Коледж рішуче виступає проти будь-яких проявів неправомірного використання технологій ШІ/АІ та підтримує створення освітнього середовища, побудованого на прозорості, доброчесності, поваги до інтелектуальної власності та високих стандартах освітньої етики.

4.3.Використання ШІ/АІ для автоматичного створення навчальних та наукових робіт, які не є результатом особистої праці здобувача освіти чи викладача, заборонено.

4.4.Коледж активно впроваджує технології для виявлення плагіату та шахрайства, зокрема через використання систем для перевірки академічних робіт на унікальність відповідно до Регламенту перевірки на унікальність академічних текстів та робіт.

4.5.Використання технологій ШІ/АІ в освітній діяльності повинно базуватися на таких етичних принципах:

4.5.1Усі учасники освітньої діяльності повинні використовувати ШІ/АІ для підтримки, а не для обману чи порушення етичних норм, зокрема, при підготовці навчальних та наукових робіт.

4.5.2Використання технологій штучного інтелекту для технічної роботи (оформлення, вирівнювання, перефразування власної ідеї, структурування тощо) не є порушенням академічної доброчесності.

4.5.3ШІ/АІ повинно бути використано таким чином, щоб усі учасники мали розуміння того, як технології працюють і як приймаються рішення, особливо в освітньому процесі.

4.5.4Всі особи, які використовують ШІ/АІ, повинні нести відповідальність за його застосування та результати.

4.5.5Критично оцінювати коректність оформлених штучним інтелектом запитів при виконанні завдань.

4.5.6Вказувати, що було використано технології ШІ/АІ, із зазначенням методики генерування та/або посилання на відповідну програму (інструмент) ШІ/АІ відповідно до частини четвертої статті 8 Закону України «Про академічну доброчесність».

4.6.Використання ШІ/АІ не повинно порушувати авторські права та принципи академічної доброчесності, зокрема:

4.6.1 Використання ШІ/АІ для генерації текстів без належного цитування джерел вважається плагіатом, а оприлюднення результатів, згенерованих штучним інтелектом, як власних без розкриття цього факту — недоброчесним використанням результатів, згенерованих штучним інтелектом, відповідно до статті 29 Закону України «Про академічну доброчесність».

4.6.2 Здобувачі фахової передвищої освіти повинні чітко вказувати, які частини їхніх робіт були створені за допомогою ШІ/АІ.

4.6.3 Педагогічні (науково-педагогічні) працівники повинні розробляти завдання, що сприяють розвитку критичного мислення та запобігають надмірному використанню ШІ/АІ.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА КОНТРОЛЬ

5.1. ШІ/АІ-системи, що використовуються в академічному процесі, повинні забезпечувати високий рівень безпеки та конфіденційності даних. Усі персональні дані здобувачів фахової передвищої освіти, викладачів та співробітників Коледжу мають бути захищені від несанкціонованого доступу відповідно до вимог законодавства та політики безпеки Університету.

5.2. У разі виявлення порушень етичних норм або академічної доброчесності при застосуванні технологій ШІ/АІ, Коледж вживає заходів щодо усунення негативних наслідків та притягнення винних осіб до відповідальності відповідно до чинного законодавства та внутрішніх нормативних документів: розгляд таких повідомлень здійснює Група сприяння академічній доброчесності Коледжу в порядку, визначеному Кодексом академічної доброчесності, з дотриманням прав учасників процедури та презумпції академічної доброчесності.

5.3. Відповідальність за дотримання політики несе кожен користувач:

5.3.1Користувачі несуть відповідальність за результати, отримані за допомогою ШІ/АІ.

5.3.2Користувачі забезпечують захист персональних даних учасників освітньої діяльності при використанні ШІ/АІ.

5.3.3Коледж забезпечує навчання та підтримку для здобувачів фахової

передвищої освіти і викладачів з питань використання ІІІ/АІ.

5.3.4 Коледж залишає за собою право перевіряти академічні роботи на наявність плагіату та неправомірного використання ІІІ/АІ.

5.3.5 У разі виявлення порушень цієї політики, до винних можуть бути застосовані дисциплінарні заходи, а також заходи академічної відповідальності, визначені Кодексом академічної доброчесності Коледжу.

6. ПОРЯДОК ДЕКЛАРУВАННЯ ТА ЦИТУВАННЯ МАТЕРІАЛІВ, СТВОРЕНИХ ІІІ/АІ

6.1 Декларація про застосування ІІІ/АІ: подається у вигляді окремого розділу/абзацу перед списком використаних джерел або як додаткова форма.

6.2 Обов'язкові реквізити декларації:

6.2.1 Назва системи ІІІ/АІ та розробник (наприклад, ChatGPT від OpenAI, Gemini від Google).

6.2.2 Версія моделі та дата генерації.

6.2.3 Конкретна мета та сфера застосування (наприклад, «для генерації ідей структури роботи» або «для редагування стилістики розділу 2»).

6.2.4 Формулювання використаного текстового запиту (промпту).

6.2.5 Підтвердження особистої перевірки всіх даних та персональної відповідальності за зміст.

6.3 Правила оформлення у списку джерел: робиться бібліографічний опис за стандартом ДСТУ 8302:2015 або АРА 7. (Наприклад: OpenAI. ChatGPT (модель GPT-4, 14 березня 2026 р.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://chat.openai.com/> (дата звернення: 17.10.2026)).

В. о. директора

Валерія СІТАРЧУК

Голова профспілкового
комітету

Надія ТКАЧ

Голова студентського
Самоврядування

Д. ГРИШКО

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про освіту». [Електронний ресурс]:– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про фахову передвищу освіту». [Електронний ресурс]:– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19>
3. Закон України «Про академічну доброчесність». [Електронний ресурс]:– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>
4. Закон України «Про авторське право і суміжні права». [Електронний ресурс]:– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
5. Закон України «Про захист персональних даних». [Електронний ресурс]:– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
6. Дорожня карта та Біла книга з регулювання ІІІ в Україні (Міністерство цифрової трансформації України). [Електронний ресурс]:– Режим доступу: <https://backend.hromada.gov.ua/storage/uploads/files/research/bila-kniga-z-regulyuvannya-si-v-ukrayini-bacennya-mincifri/%D0%A0%D0%B5%D0%B3%D1%83%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A8%D0%86.pdf?time=1744806741842>
7. Національні стандарти бібліографічного опису та цитування ДСТУ 8302:2015 та ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 / ДСТУ ГОСТ 7.80:2007 (СОУ 207.02:2025).